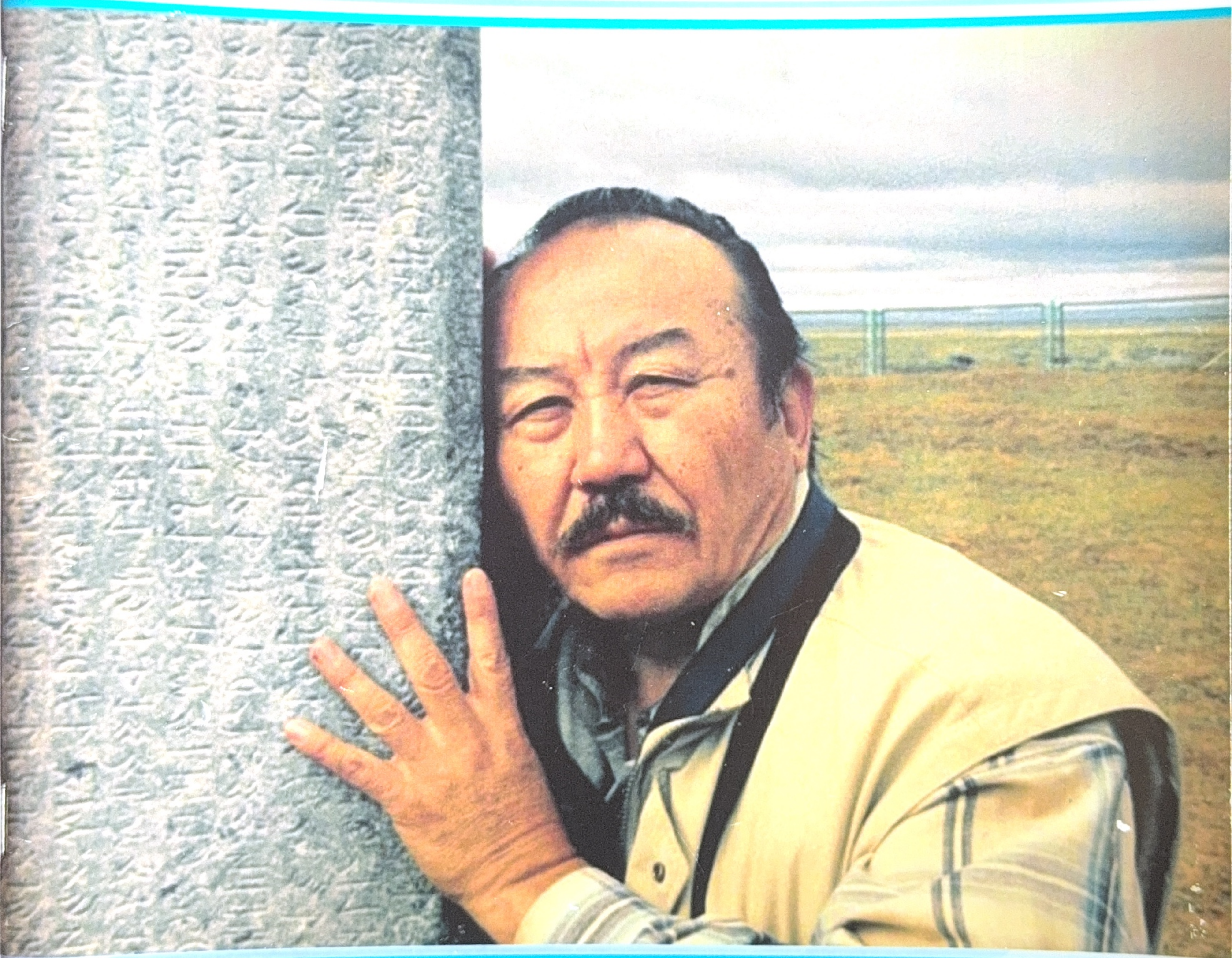

ALTYN QALAM

Республикалық ғылыми-әдістемелік журнал

№2(3) ақпан 2025

индекс: 76225

МҰХТАР МАҒАУИННІҢ

туғанына 85 жыл

Каржауова Лаура Маратовна
Маңғыстау обл. Түпқараған ауданы,
Сайын Шапағатов ауылы
"Керемет 1" бөбекжай балабақшасының
Тәрбиешісі

Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту әдістері

Баланың шығармашылық қабілетін дамыту – оның жеке тұлғалық қалыптасуындағы маңызды аспектілердің бірі. Шығармашылық қабілеттер адамның ойлау жүйесін, қиялын, өзіндік көзқарасын қалыптастырып, оны жаңа шешімдер табуға жетелейді. Мектепке дейінгі жастағы балалар үшін шығармашылық – қоршаған ортаны танудың, өз эмоцияларын білдірудің және ойлау қабілеттерін дамытудың негізгі жолы болып табылады. Сондықтан тәрбиешілер мен ата-аналар балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытудың тиімді әдістері мен тәсілдерін қарастыруы қажет. Бұл мақалада шығармашылық қабілеттерді дамыту әдістері мен олардың маңыздылығы қарастырылады.

Шығармашылық қабілеттерді дамыту әдістері Балалардың шығармашылық қабілетін дамытуда бірнеше әдістерді қолдануға болады. Олардың ішінде ең тиімділері:

Ойын әдісі – балалардың қызығушылығын арттырып, олардың еркін ойлауына мүмкіндік береді. Дидактикалық ойындар, рөлдік ойындар, театрландырылған қойылымдар балалардың шығармашылық қиялын дамытады.

Сурет салу және қолөнер – бояу, мүсіндеу, киып-жапсыру арқылы балалар өз ойларын бейнелей алады. Бұл әдіс олардың көркемдік қабілеттерін дамытып, ой-өрісін кеңейтеді.

Музыка және би – балалардың эмоцияларын еркін білдіруіне көмектеседі. Музыка тыңдау, ән айту, би билеу арқылы олардың шығармашылық әлеуеті ашылады.

Әңгіме құрастыру және ертегі ойлап табу – баланың сөйлеу дағдыларын жетілдіріп, қиялын дамытады. Балалар ертегі құрастыру немесе оқиғаларды ойдан шығару арқылы өз көзқарасын қалыптастырады.

Тәжірибелік және зерттеушілік жұмыстар – балаларға әртүрлі тәжірибелер жасау арқылы өз бетінше ойлауға, зерттеуге және жаңа нәрселерді үйренуге мүмкіндік береді. Бұл олардың логикалық ойлау қабілетін дамытады.

Театр және драматизация – балаларға әртүрлі кейіпкерлердің рөлін сомдау арқылы шығармашылық қиялын кеңейтуге көмектеседі. Олар өз эмоцияларын еркін жеткізіп, жаңа дағдыларды игереді.

Шығармашылық қабілеттерді дамытудың маңыздылығы
Шығармашылық қабілеттерді дамыту бала үшін үлкен маңызға ие, себебі:
Өз бетінше ойлауға және шешім қабылдауға көмектеседі;

Қиял мен елестету қабілеттерін дамытады;
Өзіндік пікір мен көзқарасты қалыптастырады;
Эмоциялық еркіндік пен сенімділікті арттырады;
Танымдық белсенділікті жоғарылатып, жаңа білімді меңгеруге ықпал етеді.

Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту – олардың жеке тұлғалық дамуының негізгі шарттарының бірі. Тәрбиешілер мен ата-аналар балаларға еркін ойлау, жаңа нәрселерді үйрену, өзіндік көзқарас қалыптастыру мүмкіндігін беруі керек. Ойын, сурет салу, музыка, театрландырылған қойылымдар және зерттеу жұмыстары арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға болады. Бұл әдістер балалардың жан-жақты дамуына ықпал етіп, олардың болашақта өзіндік тұлға ретінде қалыптасуына негіз болады. Сондықтан мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде шығармашылық қабілетті дамытуға ерекше көңіл бөлу қажет.

Шығармашылық қабілеттерін дамыту арқылы балалар өз ойын еркін жеткізіп, қоршаған ортаға бейімделе алады. Олардың өзін-өзі дамытуына, жаңа білімді тез меңгеруіне және проблемаларды шығармашылық жолмен шешуіне көмектеседі. Сонымен қатар, балалардың шығармашылық қабілеттерін қолдау олардың эмоционалдық тепе-теңдігін сақтап, өзін-өзі бағалауын арттырады. Болашақта олардың кәсіби және әлеуметтік өмірінде табысты болуына ықпал етеді. Сондықтан әрбір баланың шығармашылық қабілеттерін дамытып, оларды қолдау – тәрбиешілер мен ата-аналардың басты міндеттерінің бірі. Осы бағытта жүргізілген жұмыстар балалардың тұлғалық қалыптасуына оң әсер етіп, олардың өмірге деген көзқарасын кеңейтеді.